

Spółeczna odpowiedzialność organizacji

Perspektywa badawcza i wyzwania praktyczne

**PRACE NAUKOWE
UNIWERSYTETU EKONOMICZNEGO
WE WROCŁAWIU
nr 100**

**RESEARCH PAPERS
OF WROCŁAW UNIVERSITY
OF ECONOMICS
No. 100**

Spółeczna odpowiedzialność organizacji

Perspektywa badawcza i wyzwania praktyczne

Redaktorzy naukowi

Zdzisław Pisz

Magdalena Rojek-Nowosielska

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2010

Senacka Komisja Wydawnicza

Zdzisław Pisz (przewodniczący),

*Andrzej Bąk, Krzysztof Jajuga, Andrzej Matysiak, Waldemar Podgórski,
Mieczysław Przybyła, Aniela Styś, Stanisław Urban*

Recenzenci

Bożena Klimczak, Janusz Sztumski

Redaktor Wydawnictwa

Agnieszka Flasińska

Redaktor techniczny

Barbara Łopusiewicz

Korektor

Barbara Cibis

Skład i łamanie

Beata Mazur

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2010

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-072-3

Spis treści

Wstęp	9
Część I. Miejsce i rola edukacji w rozwoju społecznej odpowiedzialności	
Zdzisław Pisz: Idea społecznej odpowiedzialności w działalności edukacyjnej	13
Krystyna Gilga: Działania szkół wyższych na rzecz studentów niepełnosprawnych	22
Marta Mistela: Promowanie odpowiedzialności przedsiębiorstwa poprzez edukację. Sytuacja w niemieckim szkolnictwie wyższym	33
Część II. Bieżące problemy społecznej odpowiedzialności	
Kazimierz Banasiewicz: O możliwych zależnościach między formą organizacyjno-prawną a zasadami zrównoważonego rozwoju organizacji	49
Magdalena Rojek-Nowosielska: Kryzys gospodarczy szansą czy zagrożeniem dla społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw?	59
Ewa Głuszek: CSR jako sfera ryzyka reputacyjnego	71
Stanisław Kamiński: Odpowiedzialność społeczna sektora publicznego w społeczeństwie informacyjnym	86
Część III. Społeczna odpowiedzialność organizacji w wybranych aspektach polityki społecznej i zarządzania	
Janusz Reichel: Realizacja strategii CSR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	97
Agata Rudnicka: Społeczne zaangażowanie przedsiębiorstw we współpracę z organizacjami pozarządowymi w Polsce	110
Joanna Kacala: Odpowiedzialność samorządu terytorialnego za ochronę zdrowia a komercjalizacja szpitali	123
Przemysław Wolczek: Społeczna odpowiedzialność biznesu w ujęciu strategicznym	133
Patrycja Hąbek: Implementacja społecznej odpowiedzialności jako innowacji – wybrane przykłady	146
Katarzyna Klimkiewicz: Zarządzanie społecznie odpowiedzialne w różnych warunkach kulturowych	162
Paweł Kuźbik: Menedżer – przywódca we współczesnym przedsiębiorstwie piłkarskim	176

Monika Wilewska: Rola kadry zarządzającej przedsiębiorstwa w kształtowaniu odpowiedzialnego biznesu	185
--	-----

Część IV. Społeczna odpowiedzialność w praktyce i badaniach empirycznych

Piotr Rogala: Współpraca ze społeczeństwem cechą doskonalącej się organizacji – wyniki badania polskich organizacji	199
Tomasz Brzozowski: Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa a zrównoważony rozwój – teoria i praktyka w świetle treści raportów odpowiedzialności i zrównoważenia przedsiębiorstw	208
Katarzyna Bachnik, Justyna Szumniak: Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw w praktyce. Model biznesowy Innocent Drinks	215
Michał Kapias, Grzegorz Polok: Subiektywna hierarchia wartości i estymacje wpływające na dalsze życie zawodowe w kontekście społecznej odpowiedzialności – wyniki badań	226

Summaries

Zdzisław Pisz: The idea of social responsibility in educational activities	21
Krystyna Gilga: Activities of universities for disabled students	32
Marta Mistela: Propagation of corporate responsibility through education. The situation in the German higher education	46
Kazimierz Banasiewicz: Possible correlations between the organizational and legal form and the rules of sustainable development of organizations	58
Magdalena Rojek-Nowosielska: The economic crisis – opportunity or threat for corporate social responsibility?	70
Ewa Głuszek: CSR as a sphere of reputation risk	85
Stanisław Kamiński: Social responsibility of public sector in information society	93
Janusz Reichel: The implementation of CSR strategies based on co-operation with NGOs	109
Agata Rudnicka: Corporate community involvement in co-operation with NGOs in Poland	122
Joanna Kacala: Local government responsibility versus the commercialization of hospitals	132
Przemysław Wolczek: The strategic context of corporate social responsibility	145
Patrycja Hąbek: The implementation of corporate social responsibility as an innovation – chosen examples	161

Katarzyna Klimkiewicz: Socially responsible management in diverse cultural environments	175
Paweł Kuźbik: Manager – leader in the modern sport company	184
Monika Wilewska: The role of corporate managers in creating socially responsible business	195
Piotr Rogala: The interaction with the environment as a feature of a self-improving organization – the results of research in Polish organizations	207
Tomasz Brzozowski: Sustainable development and corporate social responsibility – theory and practice in the light of corporate sustainability and responsibility reports	214
Katarzyna Bachnik, Justyna Szumniak: Corporate social responsibility in practice. The business model of Innocent Drinks organization	225
Michał Kapias, Grzegorz Polok: The subjective hierarchy of values and estimations influencing on further professional life in social responsibility context – research results	237

Wstęp

Przekazujemy do rąk Państwa kolejne opracowanie materiałów o tematyce społecznej odpowiedzialności organizacji. Problematyka ta zyskuje ostatnio znaczenie zarówno wśród osób badających ten problem z perspektywy naukowej, jak i wśród praktyków. O ewolucji w tej dziedzinie może także świadczyć to, że początkowa inicjatywa naszych spotkań konferencyjnych skupiała się wokół zagadnień społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (SOP). Obecnie zaś można mówić o społecznej odpowiedzialności organizacji (która będąc pojęciem szerszym, zawiera także takie podmioty gospodarcze, których celem nie musi być troska o osiągnięcie jak najlepszego wyniku finansowego). W idei społecznej odpowiedzialności nie chodzi bowiem tylko o jednorazowe przekazanie środków na cel społecznie ważny (który za taki zostanie uznany przez zarządzających przedsiębiorstwem), lecz o strategię zarządzania opartą na zasadach społecznej odpowiedzialności. Warto w tym miejscu przypomnieć definicję H.G. Manne'a¹, który w ten właśnie sposób ujmuje społeczną odpowiedzialność. Określił on mianowicie trzy istotne elementy, które kwalifikują dane działanie jako odpowiedzialne społecznie. Po pierwsze, marginalny przychód z poniesionych nakładów lub działań powinien być większy niż możliwy przychód z innych, alternatywnych wydatków. Po drugie, podejmowana działalność powinna być całkowicie dobrowolna. Trzeci warunek stanowi, że koszty ponoszone w wyniku działalności prospołecznej nie powinny być „hojnym” rozdawaniem pieniędzy wśród ludzi, ale powinny wynikać z bieżących, przemysłowych decyzji. Spełnienie tych warunków wbrew pozorom nie jest łatwe, ponieważ decyzja o zaangażowaniu w prospołeczne inicjatywy powinna opierać się na dokładnych przemyśleniach, popartych wnioskami z rachunku ekonomicznego. To zaś wymaga całościowego podejścia do problematyki społecznej odpowiedzialności, uwzględniającego zarówno konieczność niwelowania własnych (często też negatywnych) skutków prowadzonej działalności, jak i potrzeb kluczowych interesariuszy firmy.

W prezentowanym opracowaniu staraliśmy się (z równoczesnym i niezależnym wsparciem ze strony recenzentów), tak pokierować tematyką i kształtem artykułów, by czytelnik miał możliwość szerokiego spojrzenia na omawianą problematykę społecznej odpowiedzialności. Tak więc nie bez znaczenia dużą rolę przypisujemy edukacji, która powinna stwarzać silne podstawy dobrego rozumienia i interpretacji idei społecznej odpowiedzialności. W kilku innych artykułach autorzy wskazują także na bieżące problemy tej koncepcji oraz analizują wybrane zagadnienia społecznej odpowiedzialności z perspektywy nauki o zarządzaniu oraz polityki spo-

---

¹ H.G. Manne, H.C. Wallich, *The Modern Corporation and Social Responsibility*, American Enterprise Institute for Public Policy Research, Washington, DC, 1972, s. 4-6.

łecznej. Dopelnieniem prowadzonych rozważań są empiryczne przykłady realizacji założeń idei SOP.

Dziękując za aktywny udział w konferencji i nadesłane teksty, mamy nadzieję, że opublikowane artykuły staną się impulsem do dalszych przemyśleń dotyczących możliwości i ograniczeń wykorzystywania w praktyce koncepcji SOP, a także przyczynią się do kontynuacji dyskusji w jak najszerszych gremiach interesariuszy.

*Zdzisław Pisz
Magdalena Rojek-Nowosielska*